ÖKOISKOLAI PROGRAMOK, ÖKOSAROK KIALAKÍTÁSA
Ökosarok foglalkozás

Állatvédelmi projekthét
2025. október 6.

Ökosarok célja:
Fenntarthatóságra, természet- és környezetvédelemre nevelés, szemléletformálás

Szervező: Zilahi Tímea
Résztvevők: 4.osztály
Előkészítő feladatok:
szeptember 1-30-ig
Foglalkozás feladatainak összeállítása, tervezet írása
Ökosarok berendezése a könyvtárban, ülőgarnitúra kihelyezése, feliratozás, polcok berakása, könyvek kiválogatása
Foglalkozás lebonyolítása:
2025. október 6-án a 4.osztályos tanulók vettek részt a környezetismeret óra keretében Ökosarok, fenntarthatóságra nevelés foglalkozáson. A téma kapcsolódott az állatvédelmi projekthéthez, mivel a bogarakról szóló tananyag feldolgozása után, a katicabogárról kutakodtak az ismeretterjesztő könyvek között az Ökosarokban.

FOGLALKOZÁSTERV

A pedagógus neve: Zilahi Tímea

Műveltségi terület: Ember és természet

Tantárgy: Környezetismeret

Osztály: 4.osztály

Intézmény: Somogyi József Általános Iskola Ásványráró

Az óra témája: Bogarak, a hétpettyes katica feldolgozása

Ökofoglalkozás /Könyvtári óra/ Állatok világnapja témakör

Időpont: 2025.október 6.

Ökosarok foglalkozás

Az óra cél- és feladatrendszere:

- az ismeretterjesztő szöveg megértése
- lényegkiemelés, kulcsszavak megtalálása
- szóbeli szövegalkotás gyakorlása
- beszédfejlesztés
- empátia fejlesztése
- kutatás
- új ismeretek szerzése
- fenntarthatóságra, környezetvédelmi szemléletre nevelés
- állatvédelmi szemlélet, ökológiai ismeretek elmélyítése
- kulturált kommunikáció beszédfordulatainak tanulása

Az óra didaktikai feladatai: motiválás; új ismeret feldolgozása kooperatív struktúrák használatával; hatékony tanulási stratégia gyakorlása

Könyvtári tájékozódás

Tantárgyi kapcsolatok: ének-zene, testnevelés, magyar nyelv és irodalom

Felhasznált források: A hétpettyes katicabogár Kagan Spencer: Kooperatív tanulás; Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról című fejezet);

Időkeret	A foglalkozás menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök	
0-2’	**Óra eleji szervezés** A csapat munkáját ezen az órán figyelő tanuló kiválasztása, a megfigyelési szempont kijelölése: „Mennyire sikerül a megbeszélések alkalmával figyelnetek egymásra? Képesek vagytok-e türelmesen meghallgatni egymás véleményét?”	megbeszélés		Tolltartó Beszélő korongok	Az óra sikerességét, ritmusát jelentősen befolyásolja az eszközök precíz elkészítése, ezért erre nagy gondot kell fordítani. Célszerű előtte megbeszélni jelölni, mire lesz szükség, és a csapatok asztalára előkészíteni. Célszerű azt is megbeszélni, hova kerüljenek a már nem használatos eszközök. Ezzel megelőzhető, hogy túlzsúfolt legyen az asztal, és elvonja a gyerekek figyelmét.

2-3’	**Légzőgyakorlat Boldogságra-Önbizalomprogram** keretében megtanult szivárványlégzés	megbeszélés tevékenykedtetés	frontális munka		Az előző foglalkozásokon már gyakoroltuk a légzőgyakorlatot

3-5’	**Ráhangolódás** Mai órán egy női névhez kapcsolódó időjóslást hoztam nektek Katalin naphoz kötődő ismeretek (időjárással kapcsolatos jóslás) előhívása „Ha Katalin kopog, karácsony locsog” Mit jelent ez a jóslás? Tudtok még állatokhoz kapcsolódó időjárási jóslatokat?	magyarázat tevékenykedtetés olvasás magyarázat	frontális munka		

	pl. Ha csípnek a legyek eső lesz Ha alacsonyan szállnak a varjak hó lesz **Csoportok megbeszélése**				A csoportbeosztás előzetesen megtörtént /véletlenszerűen a nevek kihúzásával/, kijelölték a csoportvezetőt is
5-6’	**Artikulációs gyakorlat** Csoportban, egymás felé fordulva, egymás után rámutatva egyik társukra mondják: 1. gyerek: „Nem Katuci, hanem Katica.” 2. gyerek: „Nem Katica, hanem Katuci.” 3. gyerek: ugyanaz, mint az első, stb.	magyarázat tevékenykedtetés ellenőrzés értékelés	kooperatív csoportmunka		rövid távú emlékezet fejlesztése

6-7’	**Célkitűzés** A mai órán egy olyan állattal ismerkedünk meg, amely kapcsolódik az Állatvédelmi héthez, hiszen egy nagyon kedvelt állatról szól. Segítek nektek kitalálni egy találós kérdéssel, melyik ez az állat . Kötődik egy olyan gyerekdalhoz is amiben az előbb kitalált Katalin név szerepel . Mi lehet ez? Piros kabát, fekete pöttyök, A mezőn repül, apró kis csöppök. Ki vagyok én?	beszélgetés szemléltetés	frontális munka		

7-12’	**Előzetes ismeretek** felidézése: „Kíváncsi vagyok, mit tudtok a hétpettyes katicabogárról. a.) „**Beszélő korongokka**l **dolgozzatok!”** b.) (Minden gyerek szóhoz juthat, 2 alkalommal kifejtheti a gondolatát, de ha már letette a 2 korongot, meg kell várnia, míg a többi is elmondja a gondolatát.) c.) Közös megbeszélés; az egymásra figyelés értékelése, az általam látott pozitív minták kiemelése. d.) az összegyűjtött ismeretek megbeszélése	magyarázat beszélgetés vita ellenőrzés értékelés	kooperatív csoportmunka (beszélő korongok) frontális osztálymunka	Fejenként 2-2 korong (Mire figyeljünk, amikor csoportokban beszélgetünk? pl.: Nézz rá a társaidra, amikor beszélsz! Beszélj hallhatóan! Ne tereld el a többiek figyelmét felesleges tevékenységekkel! stb.)	együttműködés egymásra figyelés A csoportok által összegyűjtött ismeretek megbeszélése közösen.

12-14’	Adok egy lapot! Olvassátok el a **szöveg címét**! A bal felső sarokból indulva **fussátok át a szöveget!** – következtetések megfogalmazása a szöveg **műfajára, tartalmára** vonatkozóan.	olvasás ellenőrzés értékelés	frontális munka	Fénymásolt lap A hétpettyes katica címmel./1. sz melléklet/	olvasástechnika fejlesztése

14-18	**Az ismeretterjesztő szöveg néma olvasása** Gyorsabban olvasóknak **Jelkereső gyakorlat:** Olvasd végig a szöveget, és számláld meg, hányszor szerepel a katica szó! Ha a végére értél, hajtsd le a fejed! Amikor mindenki készen van, emeljék fel a kezüket, és mutassák az ujjaikon, hogy hányat találtak!		differenciált egyéni munka	A névre szóló lapokon levő szavak: bödebogár, szárnyfedőit, jellegzetesen, bogárhátú, pajzstetvekkel, szaglóérzéke, kifejlett, nőstények, elfogyasztanak, mezőgazdaság bebábozódnak, időjárástól, elfogyasztanak, nemzedékük, elszaporodnak, megfogásukkor, tettetik, ellenségének	tudományos szókincs fejlesztése

18-22’	**Szöveg hangos olvasása**		frontális munka	fénymásolt lap A hétpettyes katicabogár 1.számú melléklet	együttműködés, önellenőrzés munkafegyelem
22- 30’	A **szöveg feldolgozása** bekezdésenként (5 bekezdés) a.) néma olvasás b,) bekezdésenként szerzett ismeretek összegyűjtése, megbeszélése	magyarázat olvasás beszélgetés ellenőrzés értékelés	egyéni munka frontális munka		önállóság olvasástechnika fejlesztése
30-42’	Ismeretek gyűjtése az Ökosarokban elhelyezett könyvekből -új ismeretek, érdekességek gyűjtése az ökosarokban elhelyezett könyvekből, azok bemutatása		kooperatív csoportmunka	Természetkönyvek az ökosarok polcain	együttműködés, önellenőrzés munkafegyelem önállóság

42-45’	**Összefoglalás,** a házi feladat előkészítése: **Házi feladat:** Katicabogár életmódja, felépítése, külön lapon **Az órai munka értékelése:** a csapatok és az osztály munkájának értékelése	olvasás, beszélgetés	frontális munka		

1.számú melléklet

A hétpettyes katicabogár

Népszerű, kedves kis bogár a hétpettyes katicabogár. Egész Európában szinte mindenütt jelen vannak síkságon, erdőben, parkokban és kertekben, valamint házakban is.
Számos nyelvben becéző neve van, magyarul is illetik kata, katica, katóka, bödebogár, tehénke, bummbumm bácsi nevekkel. Neve onnan ered, hogy piros szárnyfedőit 7, fedőnként 3 és fél fekete petty díszíti.
Feje és tora fekete, de mindkettőn látható két fehér folt is. A kifejlett katica 5-8 mm hosszú, alakja jellegzetesen „bogárhátú”, és mint minden bogárnak, neki is 6 lába van.
A hétpettyes katicabogár levél- és pajzstetvekkel táplálkozik. Mivel kiváló a szaglóérzéke, több száz méterről is megérzi, milyen növényt leptek el ezek a rovarok. A kifejlett katicák és a lárváik is igen falánkok. Világostól sötétedésig akár 100 tetűt is elfogyasztanak, ezért igen hasznosak a mezőgazdaság számára.
Tavasszal a nőstények nagyjából 400 petét raknak a levelek fonákára vagy hasadékokba. Egy héttel később kikelnek a nagyon mozgékony lárvák. Később bebábozódnak. A báb is tarka mintázatú. A katicabogár teljes fejlődési ideje 30- 60 nap, időjárástól és tápláléktól függően. Mivel évente két nemzedékük van, a katicák nagyon gyorsan elszaporodnak olyan helyeken, ahol sok a levéltetű.
Veszély esetén holtnak tettetik magukat, leesnek, és nem mozdulnak. Megfogásukkor sárgás folyadékot bocsátanak ki, ami annyira keserű, hogy elveszi a katica ellenségének étvágyát.
Késő ősszel csapatokba verődnek, és az avar alá bújva vagy kövek védelme alatt vészelik át a hideg évszakot.

OKOSAROK

OLVASÓ

OSARO
HOGWARTS